

Hartkleppen bestuderen en idealisten coachen

Sandra Schiffelers begeleidt klinische studies naar medische hulpmiddelen. Haar studiegenote Irene Lausberg werkte als voedingspecialist en projectleider in de ontwikkelingssector en gaat nu mensen coachen. Beiden maakten de overstap van de studie Levensmiddelentechnologie naar Voeding.

TEKST ALEXANDRA BRANDERHORST FOTOGRAFIE HARMEN DE JONG

We hebben zelf eigenlijk nooit contact met patiënten, maar uiteindelijk doe je het wel voor hen', zegt Sandra Schiffelers. Ze werkt bij Medtronic, 's werelds grootste medische-technologiebedrijf, dat onder meer pacemakers, hartkleppen en insulinepompen ontwikkelt en produceert. Tussen duim en wijsvinger toont Schiffelers een showmodel van een hartklep. Het lijkt wel een verfiynd poppenjurkje van witte stof, omhuld door een ijzeren netje met bovenin drie hartklepblaadjes. 'In het echt zijn de blaadjes van het weefsel van een rund', vertelt Schiffelers. Het frame is van zelfuitvouwbaar metaal. De hartklep kan opgevouwen in een katheter via de lies of tussen de ribben door worden ingebracht om een aangetaste aortaklep te vervangen. Daardoor is er geen zware open hartoperatie nodig, legt Schiffelers enthousiast uit. Schiffelers is als *clinical research manager* verantwoordelijk voor alle klinische studies die Medtronic naar dit type hartklep uitvoert. 'We bestuderen de veiligheid en het functioneren van de hartklep na implantatie.' De patiëntgegevens die Schiffelers onder ogen krijgt, zijn volledig geanonimiseerd. 'Maar je krijgt toch *feeling* met de patiënten', vertelt ze. 'Eerder heb ik met longkleppen gewerkt. Die worden meestal geïmplanteerd bij kinderen met aangeboren hartproblemen. Als een kind overlijdt, geeft dat toch een

ander gevoel dan wanneer een 82-jarige sterft. Soms kom ik jaren later in een ziekenhuis een arts tegen, en dan hoor ik bijvoorbeeld dat een meisje bij wie de artsen destijds twijfelden over de operatie, inmiddels zelf moeder is geworden. Dat geeft een kick.' Dat Schiffelers in de medische hulpmiddelenindustrie terecht is gekomen, is geen verrassing. 'Eigenlijk wilde ik medicijnen studeren, maar ik vond het geprik en gesnij te eng.' Ze ging Levensmiddelentechnologie doen in Wageningen. Vooral de biologievakken vond ze interessant, dus stapte ze na het eerste trimester over naar Voeding. Verder zong ze in de Wageningse Studenten Koor en Orkest Vereniging (WSKOV), waar ze ook in het bestuur zat.

FLYING DOCTORS

Studiegenote Irene Lausberg had aanvankelijk andere toekomststromen. Geïnspireerd door de populaire televisieserie *Flying Doctors*, wilde ze als piloot in Afrika werken. Maar al na de eerste test bleek de pilotenopleiding niet haalbaar. Net als Schiffelers begon ze in 1989 met Levensmiddelentechnologie, maar die studie viel tegen. 'Mijn studiegenoten konden bomen over zuivel of vlees, dat had ik niet.' Na twee jaar aanmodderen, adviseerde de studentendecaan haar om te switchen naar Voeding. 'Er werd denigrerend over

die studie gesproken, de studenten werden *voedingsmiepjes* genoemd. Maar de mensgerichte vakken als sociale psychologie vond ik meteen al veel leuker.' Als stageplek koos ze voor de Filippijnen. De ervaringen daar bevestigden haar ambitie om ontwikkelingswerk te gaan doen. 'In de dorpen zag ik kindjes die niet goed gevoed waren; dat raakte me, net als de ongelijkheid tussen arm en rijk.' Tijdens haar studie was ze als vrijwilliger actief bij Stichting Agromisa, het Wageningse kenniscentrum voor kleinschalige landbouw in ontwikkelingslanden. 'We beantwoordden vragen van boeren in ontwikkelingslanden, van rottende mangobomen tot voedingsadviezen. Dat was heel leuk en ik leerde veel over de praktijk.' Ze werd na een poosje coördinator *gender* en stemde de adviezen af op de traditionele taakverdeling tussen mannen en vrouwen. Na haar afstuderen kreeg ze in 1996 een vergelijkbare functie bij Stichting TOOL. In 1998 ging ze als voedingsdeskundige voor Artsen Zonder Grenzen aan de slag in Zuid-Soedan. Lausberg zat met haar collega's in rebellegebied. Ze verdeelden voedseldroppings onder mensen die daar uren voor hadden gelopen. 'We wisten dat de rebellen op de terugweg het voedsel zouden afpakken.' Zuid-Soedan bleek een politiek wespennest en de onderlinge afstemming tussen de hulporganisaties was moeizaam. 'Ik was geschokt toen ik dat merkte.' ➤

‘Pietje precies
werken, vind ik
geweldig’

SANDRA SCHIFFELERS

Leeftijd: 43 jaar

Studie: Human nutrition 1989-1995

Werk: Clinical Research Manager bij
Medtronic Bakken Research Center,
Maastricht

‘Ik krijg veel energie van het begeleiden van mensen’

IRENE LAUSBERG

Leeftijd: 43 jaar

Studie: Human nutrition 1989-1996

Werk: Coach

WAAR KOMEN VOEDINGSWETENSCHAPPERS TERECHT?

Bij de studie Voeding studeerden tussen 1975 en 2005 1424 mensen af. Van 876 van hen is bekend in welke branche ze zijn terechtgekomen. Een vijfde van de alumni werkt bij een universiteit of onderzoeksinstituut. Een zelfde deel is terechtgekomen in de gezondheids- en welzijnszorg, en eveneens een vijfde deel werkt in de voedingsmiddelen- of overige industrie en handel. Zo'n 11 procent is actief bij de rijks- of een lagere overheid; 6 procent heeft een baan bij ingenieurs- en adviesbureaus. *Bron: KLV Wageningen Alumni Netwerk*

Omwille van haar relatie zocht Lausberg na twee jaar bij Artsen Zonder Grenzen werk in Nederland. Maar haar ervaringen in Soedan veranderden de manier waarop ze naar de wereld keek, vertelt ze. 'Ik dacht dat het vrij duidelijk is wat goed en fout is, maar het bleek allemaal niet zo zwart-wit te liggen. Zo merkten we dat sommige kinderen die we in het voedingscentrum behandelden, bewust ondervoed werden gehouden en door meerdere gezinnen werden gebruikt om extra eten te krijgen.'

PIETJE PRECIJS

De toekomstige loopbaan van Schifffers in de medische wereld ontvouwde zich tijdens een stage bij een ziekenhuis in Leuven en haar afstudeeronderzoek naar sondevoeding bij kinderen met kanker bij Radboud UMC in Nijmegen. 'We hebben heel veel statussen door zitten ploegen. Toen ontdekte ik mijn interesse voor de medische wereld. Ik hoefde geen enge dingen te doen en kon er toch met mijn neus bovenop zitten.' Na haar afstuderen in 1995 werd ze aio bij Maastricht University, waar ze vijf jaar later promoveerde op de rol van het sympathisch zenuwstelsel bij het ontstaan van overgewicht. Vervolgens kreeg ze een baan als postdoc, maar het ging kriebelen. 'Wanneer je fundamenteel onderzoek doet, duurt het lang voordat iemand daar baat bij heeft. De verstaalslag naar de praktijk is heel ingewikkeld. Ik wil graag het effect van mijn werk zien.' Daarom stapte Schifffers in 2002 over naar Medtronic en werd daar *study manager* bij de afdeling hartchirurgie, waar ze studies opzette naar de operatieve behandeling van hartritmestoornissen. In die tijd had je veel vrijheid, herinnert Schifffers zich. 'De Europese regelgeving voor klinische studies naar medische hulpmiddelen wordt steeds strikter. Nu moet je voor studies met nieuwe producten wkelijks alle ernstige complicaties in alle studielanden rapporteren, ook wanneer bijvoorbeeld een over-

lijden jaren na implantatie een heel andere oorzaak heeft. Vroeger deden de artsen het er zelf naast, maar tegenwoordig hebben academische ziekenhuizen een speciaal bureau om de bureaucratie rond klinische studies te managen.' Schifffers voelt zich niet meer verbonden met het Wageningse domein. 'Maar de kennis die ik er van statistiek en fysiologie opdeed, gebruik ik nog dagelijks.' Als onderzoeksmanager stuurt ze ondertussen meerdere studiemangers aan, maar ze heeft niet de ambitie om haar baas op te volgen. 'Voor mij zit de uitdaging in nieuwe innovatieve producten die in klinische studies bestudeerd moeten worden.' Daarnaast ziet ze zichzelf in de toekomst wel op de kwaliteitsafdeling van Medtronic werken, of bij een inspectieorgaan of keurmerkinstantie. 'Het is interessant om regelgeving te vertalen naar toepasbare procedures. Pietje precies werken, vind ik geweldig.'

ENERGIE TERUGVINDEN

In de ontwikkelingssamenwerking is de bureaucratie eveneens toegenomen, constateert Lausberg. Na haar baan bij Artsen Zonder Grenzen werkte ze als coördinator van projecten rondom voeding en voedselzekerheid bij ICCO, Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking Overijssel en bij Wemos. De bezuinigingsgolf van de laatste jaren heeft veel kapot gemaakt, meent ze. 'Bij veel ontwikkelingsorganisaties zijn ze het grootste deel van de tijd bezig om geld bij elkaar te harken', aldus Lausberg. 'Het is logisch dat je moet kunnen verantwoorden waar het geld naartoe gaat, maar het succes van één project is geen blauwdruk. Je moet een project kunnen aanpassen aan plaatselijke omstandigheden. Ik heb veel bewondering gekregen voor lokale mensen die tegen de stroom in zwemmen.' Vanaf 2006 werkte Lausberg als projectmanager en gezondheidslobbyist bij Wemos, een stichting die opkomt voor het recht op

gezondheid van mensen wereldwijd. Ze leidde projecten in onder meer Bolivia, Kenia, Zambia en Bangladesh, waarbij het vooral ging om beleidsbeïnvloeding bij overheden, zowel daar als hier in Nederland. Zo kwam er dankzij het lobbywerk van Wemos en haar partnerorganisaties in Kenia meer budget beschikbaar voor lokale gezondheidsposten. Daardoor verbeterde de toegang tot de gezondheidszorg. 'De internationale politieke context en de samenwerking met partnerorganisaties en belanghebbenden spraken me erg aan', aldus Lausberg. Helaas werd ook Wemos hard geraakt door de bezuinigingen. Er was geen geld meer voor voedingsprojecten. Daardoor hield Lausberg zich meer bezig met beleidsbeïnvloeding in Europa. Dat paste minder goed bij haar. 'Het veranderen van het beleid werpt uiteindelijk vruchten af, maar je hebt een lange adem nodig. Persoonlijk heb ik ook wel eens een succes op korte termijn nodig.' Tijdens de reorganisatie bij Wemos vervulde Lausberg een voortrekkersrol als personeelsvertegenwoordiger. 'Toen, maar ook eerder als projectmanager, heb ik ervaren dat mijn kracht ligt in het verbinden en motiveren van mensen. Ik krijg heel veel energie van het begeleiden van mensen.' Ze besloot te stoppen bij Wemos en volgde het afgelopen jaar een aanvullende opleiding coaching. Ze wil dat combineren met interim projectmanagement. 'Als coach richt ik me op de non-profit sector. Vaak kiezen mensen vanuit idealisme een bepaald beroep, maar op een gegeven moment lopen ze vast. Door kleine veranderingen of door anders tegen dingen aan te kijken, kun je het enthousiasme en de energie terugvinden. Daarin wil ik mensen bijstaan.' ■

REÛNIES

De reünies van alumni die 25 en 50 jaar geleden begonnen met studeren, vinden dit jaar plaats op respectievelijk zaterdag 1 november en vrijdag 7 oktober. Meer informatie op de site van Wageningen UR. Als u mensen kent van de lijst met jaargenoten waarvan contactgegevens ontbreken, wilt u hen dan op de reünie wijzen? www.wageningenur.nl/reunie25ejaars www.wageningenur.nl/reunie50ejaars